

160

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 28 stycznia 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szkolenia i egzaminowania osób mających dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego

Na podstawie art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 117, poz. 1007, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 lipca 2005 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania osób mających dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 135, poz. 1140) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4:

a) w ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) prowadzenie prac z zakresu oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych, w tym ich niszczenia przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.”,

b) w ust. 4 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) ust. 2 pkt 4, określa załącznik nr 3a do rozporządzenia.”;

2) w § 6 w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych, w tym ich niszczenia przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.”;

3) w § 7 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia w Zielonce, Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej we Wrocławiu, Bet-Min w Wiechlicach, Spec-Min w Oławie, Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy im. Prof. Jana Rosnera we Wrocławiu oraz Jakusz — Systemy Zabezpieczeń Bankowych w Kościerzynie, w zakresie prowadzenia oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych.”;

4) po załączniku nr 3 do rozporządzenia dodaje się załącznik nr 3a do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: *W. Pawlak*

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2019, z 2004 r. Nr 222, poz. 2249, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 oraz z 2008 r. Nr 214, poz. 1347.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki
z dnia 28 stycznia 2009 r. (poz. 160)

**PROGRAMY SZKOLENIA DLA OSÓB BIORĄCYCH UDZIAŁ W GRUPIE TEMATYCZNEJ DOTYCZĄCEJ
PROWADZENIA PRAC Z ZAKRESU OCZYSZCZANIA TERENÓW Z MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH,
W TYM ICH NISZCZENIA PRZY UŻYCIU MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PRZEZNACZONYCH
DO UŻYTKU CYWILNEGO**

Lp.	Blok problemowy	Temat szkolenia
1	2	3
1	Ogólna wiedza zawodowa dotycząca materiałów wybuchowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia dotyczące materiałów wybuchowych. 2. Formy przemian wybuchowych materiałów wybuchowych i substancji o właściwościach wybuchowych. 3. Podstawowe właściwości materiałów wybuchowych mające wpływ na bezpieczeństwo i ich znaczenie praktyczne. 4. Klasyfikacja materiałów wybuchowych dla celów transportowych, jej zasady i znaczenie praktyczne. 5. Budowa i zasada działania podstawowych środków bojowych stanowiących przedmiot oczyszczania terenów. 6. Sposoby i środki inicjowania materiałów wybuchowych. 7. Zasady doboru sprzętu strażowego. 8. Obszary zastosowań materiałów wybuchowych i substancji o właściwościach wybuchowych. 9. Procedury oceny zgodności oraz wymagania w stosunku do wprowadzanych do obrotu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.
2	Zasady organizacji prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby przeszukiwania terenu w celu wykrycia materiałów wybuchowych: <ul style="list-style-type: none"> — dobór sprzętu i jego parametrów do wykonywanych prac, — budowa, zasady działania i dane techniczne podstawowych wykrywaczy metali, — dokumentacja prowadzenia prac oczyszczania terenów i nadzoru saperskiego na etapie planistycznym, wykonawczym i sprawozdawczym. 2. Niszczenie materiałów wybuchowych przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego: <ul style="list-style-type: none"> — sposoby wybuchowego niszczenia materiałów wybuchowych, — planowanie i organizacja prac, — wybór miejsca niszczenia, — strefy zagrożenia podczas wybuchowego niszczenia materiałów wybuchowych, — zabezpieczanie stref zagrożenia.
3	Przepisy regulujące zasady nabywania, przechowywania, używania, przemieszczania i transportu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz znalezionych materiałów wybuchowych podczas prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacje prawne dotyczące wydawania i cofania pozwoleń na nabywanie, przechowywanie i używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. 2. Regulacje prawne dotyczące używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. 3. Regulacje prawne dotyczące transportu i przemieszczania materiałów wybuchowych: <ul style="list-style-type: none"> — przemieszczanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, — transport materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, — przewóz ratunkowy materiałów wybuchowych wg ADR, — konstrukcja pojazdów, — wyposażenie pojazdów, — osłony zabezpieczające.

1	2	3
		<ol style="list-style-type: none"> 4. Regulacje prawne dotyczące przechowywania materiałów wybuchowych. 5. Przechowywanie materiałów wybuchowych w magazynach bazowych i tymczasowych — zagrożenia, wymagania i konstrukcja magazynów. 6. Ewidencjonowanie nabytych, zużytych, przechowywanych i zbywanych materiałów wybuchowych. 7. Ewidencjonowanie wykrytych i zniszczonych materiałów wybuchowych.
4	Przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy podczas stosowania materiałów wybuchowych z uwzględnieniem niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacje prawne dotyczące BHP przy używaniu materiałów wybuchowych: <ul style="list-style-type: none"> — regulacje wynikające z ustawy — Kodeks pracy, — inne regulacje prawne związane z wyodrębnionymi obszarami działalności zawodowej. 2. Praktyka stosowania obowiązujących regulacji prawnych oraz typowe naruszenia przepisów i zasad BHP w firmach prowadzących prace przy użyciu materiałów wybuchowych poza górnictwem, między innymi dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> — instruktażu stanowiskowego nowo przyjmowanych pracowników, — wymagań dotyczących instrukcji stanowiskowych, — BHP, — organizacji pracy. 3. Specyfika prowadzenia prac związanych z oczyszczaniem terenów z materiałów wybuchowych, w tym ich niszczenia przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.
5	Przeciwdziałanie zagrożeniom dla życia i zdrowia ludzi, mienia, środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa publicznego przy używaniu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego do niszczenia materiałów wybuchowych znalezionych podczas prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Typowe zagrożenia związane z używaniem materiałów wybuchowych, w tym związane z właściwościami stosowanych środków inicjujących. 2. Ocena ryzyka zawodowego przy prowadzeniu prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego do oczyszczania terenów. 3. Prognozowanie zagrożeń dla obiektów i otoczenia związanych z prowadzeniem prac z zakresu oczyszczania terenów przy użyciu materiałów wybuchowych. 4. Sposoby ograniczania lub eliminacji zagrożeń podczas prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów przy użyciu materiałów wybuchowych. 5. Specyfika BHP, zagrożeń i sposobów ich ograniczania podczas prowadzenia prac związanych z oczyszczaniem terenów. 6. Rodzaje materiałów wybuchowych mogących wystąpić na terenie Polski: <ul style="list-style-type: none"> — środki bojowe porzucone, — niewybuchy i niewypały. 7. Rodzaje, konstrukcja oraz zasady działania środków bojowych. 8. Przyczyny występowania niewybuchów i niewypałów: <ul style="list-style-type: none"> — wadliwe działanie elementów pobudzających, — upadek pocisku w sposób niepowodujący jego zadziałania, — wady fabryczne i konstrukcyjne. 9. Zagrożenia mogące wystąpić podczas prowadzenia prac związanych z operowaniem środkami bojowymi, niewybuchami i niewypałami: <ul style="list-style-type: none"> — niekontrolowany wybuch spowodowany zadziałaniem elementów pobudzających, — rozsypanie materiałów wybuchowych ze skorodowanych skorup, — toksyczne działanie materiałów wybuchowych ulegających rozkładowi chemicznemu.

1	2	3
6	Przeciwdziałanie zewnętrznym zagrożeniom, jakie mogą mieć miejsce podczas prowadzenia prac związanych z oczyszczaniem terenów z materiałów wybuchowych, w tym ich niszczenia z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacje prawne dotyczące ochrony osób i mienia w odniesieniu do przedsiębiorców stosujących materiały wybuchowe poza górnictwem. 2. Charakter zewnętrznych zagrożeń dla przedsiębiorców i osób stosujących materiały wybuchowe oraz omówienie typowych przykładów działań przestępczych w stosunku do nich:<ol style="list-style-type: none"> 1) omówienie typowych przykładów wykorzystania materiałów wybuchowych w celach przestępczych i terrorystycznych; 2) sposoby oddziaływania w sposób przestępczy na przedsiębiorców i osoby mające dostęp do materiałów wybuchowych; 3) sposoby oddziaływania na służby nadzoru i ochrony obiektów i terenów, gdzie prowadzone są prace z użyciem materiałów wybuchowych; 4) kradzieże surowców, półproduktów i gotowych materiałów wybuchowych; 5) wykorzystanie materiałów wybuchowych odzyskanych ze znalezionych środków bojowych, niewypałów oraz niewybuchów podczas prowadzenia prac związanych z oczyszczaniem terenów. 3. Sposoby reagowania w sytuacjach zagrożeń i zasady współpracy z organami ścigania.

Uwaga. Łączny czas realizacji programu szkolenia określa się na 16—24 godzin.